

Apel către Miniștrii de Justiție ai statelor membre ale Uniunii Europene

Excelențele Voastre,

În contextul prezenței Dumneavoastră la București, în perioada 6-8 februarie 2019, cu ocazia reuniunii informale a miniștrilor justiției și afacerilor interne din Statele Membre ale Uniunii Europene, Asociația Forumul Judecătorilor din România, Asociația Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor și Asociația Inițiativa pentru Justiție, care grupează numeroși judecători și procurori români, vă solicită să luați în calcul includerea pe ordinea de zi a situației respectării independenței justiției din România, în condițiile în care Rapoartele Comisiei Europene emise în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, avizele Comisiei de la Veneția și Rapoartele GRECO sunt nesocotite de reprezentanții Statului român.

Raportul Comisiei Europene, în cadrul Raportului MCV dat publicității la data de 13.11.2018, impune României 12 recomandări, ținând cont de modificările legilor justiției considerate ca fiind apte să afecteze independența magistraților și să limiteze rolul Consiliului Superior al Magistraturii, ca garant al independenței sistemului judiciar, după cum urmează:

- noul sistem de numire și revocare a procurorilor-șefi și rolul ministrului justiției în această procedură;
- limitări ale libertății de exprimare și de informare, materializate în obligația de abținere a magistraților de la „manifestarea sau exprimarea defăimătoare în raport cu celelalte puteri ale statului”;
- modalitatea de reglementare a răspunderii materiale a magistraților, percepută ca oferind posibilitatea de exercitare a unor presiuni asupra acestora, în condițiile în care oferă Ministerului Finanțelor posibilitatea ca, pe baza propriei evaluări, să lanseze o acțiune în regres împotriva unui magistrat care a comis o eroare judiciară, cu un rol consultativ pentru Inspekția Judiciară. Rolul decisiv în stabilirea acțiunii este acordat Inspekției Judiciare și Ministerului Finanțelor, nu Consiliului Superior al Magistraturii;
- o nouă secție pentru investigarea infracțiunilor comise de magistrați (unică în Europa, nn), percepută ca un instrument (suplimentar) de presiune asupra magistraților, în condițiile în care nu a fost clarificată justificarea aplicării unui tratament special în cazul magistraților în comparație cu alți funcționari publici și a fost eludată importanța experienței DNA în investigarea cazurilor de corupție din rândul magistraților;
- revocarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, printr-o moțiune de cenzură/o petiție din partea instanțelor și parchetelor, care ar risca să afecteze echilibrul dintre răspunderea, stabilitatea și independența membrilor CSM;
- eliminarea din statutul procurorilor a referinței anterioare la independența acestora, care, cumulat cu alte măsuri și având în vedere contextul politic complex existent în prezent în România, tinde în opinia Comisiei să consolideze controlul ierarhic și autoritatea ministrului justiției și implică riscul apariției unor interferențe politice în cauzele penale;

- stimularea pensionării anticipate, coroborat cu perioada de formare sporită pentru intrarea în magistratură, măsuri ce pot crea riscuri serioase de perturbare a gestionării resurselor umane în sistemul judiciar, cu consecințe asupra eficienței și calității acestuia.

Comisia Europeană a amintit că aceste aspecte au fost deja reflectate în concluziile și recomandările raportului GRECO din martie 2018 și au fost confirmate din nou în concluziile avizului Comisiei de la Veneția din 20 octombrie 2018, care a emis, de asemenea, recomandări pentru abordarea problemelor identificate în privința legilor justiției. Începând cu anul 2017, **Inspekția Judiciară a fost implicată într-o serie de măsuri controversate în ceea ce privește o serie de investigații disciplinare inițiate împotriva tuturor șefilor instituțiilor judiciare**, efectuând, de asemenea, controale de gestiune, la cererea Ministerului Justiției și controale tematice la biroul Procurorului General și la DNA, iar în cel puțin două cazuri, informații „potențial înșelătoare” au ajuns în spațiul public înainte de încheierea controlului, fiind utilizate în dezbaterile publice. Comisia Europeană a subliniat drept domeniu de îngrijorare faptul că Direcția Națională Anticorupție pare să fi fost un obiectiv specific în ceea ce privește exercitarea de presiuni care ar putea afecta independența sa. Astfel, se arată că, pe lângă criticile intense din partea politicianilor de rang înalt apărute în spațiul public și în presă, faptul că atât demiterea procurorului-șef în funcție, cât și numirea unui nou procuror-șef al DNA nu au ținut seama de avizul clar și ferm al Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) au ridicat îndoieli majore cu privire la proces. O îngrijorare suplimentară a fost reprezentată de implicarea Inspekției Judiciare, care a lansat mai multe proceduri disciplinare împotriva fostului procuror-șef al DNA, precum și de utilizarea acestor rapoarte disciplinare, nefinalizate și respinse de CSM, pentru a justifica demiterea.

Determinat de această situație nemaiîntâlnită la nivelul Uniunii Europene, într-un demers fără precedent, la solicitarea Asociației Forumul Judecătorilor din România, Tribunalul Olt a dispus sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o cerere de decizie preliminară (în procedură accelerată), vizând interpretarea Mecanismului de Cooperare și Verificare, instituit potrivit Deciziei 2006/928/CE a Comisiei Europene din 13 decembrie 2006, act adoptat de o instituție a Uniunii Europene, în ceea ce privește caracterul său obligatoriu pentru Statul român, precum și interpretarea art.19 alin. (1) al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană în sensul obligației statelor membre de a stabili măsurile necesare pentru o protecție juridică efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii Europene, respectiv garanții ale unei proceduri disciplinare independente pentru judecătorii din România, înlăturând orice risc legat de influența politică asupra desfășurării procedurilor disciplinare, cum ar fi numirea direct de Guvern a conducerii Inspekției Judiciare, chiar și cu titlu provizoriu. Deopotrivă, nemaiîntâlnit în spațiul Uniunii Europene, semnalăm și potențiala încercare de anulare a trimiterii preliminare susmenționate, deja înregistrată la Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în cauza C-83/19, *Asociația Forumul Judecătorilor din România*, prin demersul Inspekției Judiciare de a solicita strămutarea judecării cauzei de la instanța care a formulat amintita cerere, admiterea acesteia putând antrena invalidarea măsurilor procesuale dispuse.

În acest moment, în România, Ministrul Justiției derulează o procedură de revocare a procurorului general al României, dl. Augustin Lazăr, după un precedent similar criticat de Comisia Europeană și Comisia de la Veneția, urmat de o plângere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în care se invocă, printre altele, încălcarea dreptului la apărare,

nesocotind punctul de vedere al Consiliului Superior al Magistraturii, luându-se în considerare, între altele, aspecte care țin de libertatea sa de exprimare, iar în spațiul public se vehiculează numeroase semnale, provenind chiar de la oficiali ai Guvernului României, inclusiv ministrul justiției, dl. Tudorel Toader, privind iminenta adoptare a unei Ordonanțe de urgență a Guvernului pentru rejudecarea tuturor dosarelor în care s-au pronunțat decizii definitive de completurile de 5 judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție în ultimi aproximativ 5 ani, proiect care ar pune în pericol valori sociale fundamentale într-un stat de drept, nesocotind jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, prin atingerea adusă securității raporturilor juridice și anulând eforturile magistraților români în lupta împotriva corupției, prejudicii constatate în sumă de peste 2 miliarde de euro riscând să rămână astfel neacoperite.

Pe lângă încercarea de înlăturare a Procurorului General al României, prin aplicarea în oglindă a tiparului folosit în scopul revocării fostului procuror șef al Direcției Naționale Anticorupție, semnalăm, deopotrivă, o altă atitudine de neînțeles a unui ministru al justiției dintr-un stat membru al Uniunii Europene, și anume aceea de boicotare asumată instituțional a nominalizării unui procuror cetățean al statului în cauză (în speță, doamna procuror Laura Codruța Kovesi), pentru ocuparea postului de Șef al Parchetului European, deși atitudinile de până în prezent ale domnului Tudorel Toader apelau la respectarea principiului cooperării loiale instituționale și la sentimentul de patriotism intrinsec oricărui ocupant al unei funcții publice, presupunând abținerea de la manifestări ce pot prejudicia grav imaginea unui magistrat român ale cărui competențe și experiență profesionale au fost validate de Uniunea Europeană, prin plasarea sa în topul ordinii de preferință în vederea ocupării unei funcții prestigioase, într-o instituție nouă, la ale cărei baze instituționale România a contribuit din plin.

Dezvoltarea cooperării judiciare în materie civilă și comercială între Statele Membre ale Uniunii Europene, obținerea probelor electronice în materie penală și viitorul cooperării judiciare în materie penală în Uniunea Europeană nu pot fi aprofundate în lipsa respectării unor elemente esențiale ale statului de drept în oricare dintre țările membre. Incertitudinea, instabilitatea, ambiguitatea și imprevizibilitatea nu-și găsesc locul în ordini juridice guvernate de principiul preeminenței dreptului.

Vă rugăm să primiți, Excelențele Voastre, expresia înaltei noastre considerațiuni.

Asociația Forumul Judecătorilor din România
judecător Dragoș Călin, co-președinte
judecător Anca Codreanu, co-președinte

Asociația Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor
procuror Antonia Diaconu, co-președinte
procuror Cosmin Adrian Iordache, co-președinte

Two handwritten signatures in blue ink. The first signature is on the left, and the second is on the right.

Asociația Inițiativa pentru Justiție
procuror Bogdan Pîrlog, co-președinte
procuror Sorin Lia, co-președinte

Two handwritten signatures in blue ink. The first signature is on the left, and the second is on the right.